

## Chestiunea cu căciula

Un director de teatru îmi povestea următoarele: de la o vreme, actorii se întorceau din deplasări (din desele lor deplasări) nedumeriți. Toate biletele spectacolelor lor fuseseră vindute. Mulți amatori așteptau la intrarea în sală șansa unui bilet în plus. Sala însă era, de regulă, cam pe jumătate. Să se fi întâmplat doar o dată sau de două ori, mai treacă-meargă, dar fenomenul se repeta cu regularitate. Spectacolele aveau, așadar, succes, teatrul era solicitat să revină, și revenea, toate biletele erau vindute și... sala era pe jumătate goală. Intrigat, directorul nostru a înfățișat situația Consiliului de conducere al teatrului și au decis în consiliu să întreprindă cercetări întru elucidarea faptului. Nici n-a fost greu să se ajungă la adevăr. Plecați pe urmele trupei, membrii consiliului de conducere au stabilit următoarele: organizatorul spectacolelor în deplasare, însă cu reputație de descurgător, plasa biletele după următoarea originală metodă: unui spectator care plătea șase lei locul în sală — două bilete de trei lei. Altuia care plătea nouă lei locul — trei bilete de trei lei. Explicația dată spectatorilor: au avem imprimate pentru

bilete de șase sau nouă lei! Explicația dată conducerii teatrului: nu se solicită decât biletele cele mai ieftine! Rezultatul? După scripte, sala de spectacole utilizată la maximum prin epuizarea numărului de bilete, tot după scripte, încasările cele mai scăzute cu puțință. După fapte, sălile pe jumătate goale. Scopul urmărit de organizator? Sub aparența legalității și a unei maxime eficiențe, o muncă mai comodă, un efort de organizare mai redus. „Descurgătorul“ păcălise pe toată lumea preț de vreo jumătate de stagiune. Găinăria, căci pînă la urmă e o găinărie, revoltînd pe toată lumea, de la mașiniști pînă la director, organizatorul a fost concediat, dar faptele au rămas ca o realitate dure-roasă pentru teatru. Eficiența culturală a activității fuseseră o vreme, în ciuda aparențelor, scăzută prin neparticiparea tuturor spectatorilor posibili la reprezentațiile teatrului. Fără să încerce să se desprindă de vinovăție, într-un spirit autocritic care-i face cinste, directorul vedea în lipsa unui control permanent cauza acestei reprobabile situații și îmi explica de ce și cum crede el că și-a furat căciula: în evidențele teatrului, numărul celor care au frecventat spectacolele colec-

tivului său se stabilește după numărul biletelor vindute, bineînțeles, indiferent de contravaloarea lor.

Dar, exactitatea acestor evidențe fusese deteriorată de cele arătate mai înainte. Numărul spectatorilor înscrși în evidențe nu putea fi nici pe departe cel real. Raportate către factorii centralizatori, statisticile conțineau un coeficient de eroare, de eludare a adevărului, care afecta mai mult sau mai puțin, întreaga situație, pe ansamblul ei. Vrînd-nevrînd, mai mult nevrînd, directorul nostru își furase căciula, asta e limpede!

Chestiunea cu căciula n-ar fi cea mai importantă dacă nu mi-ar trece prin minte, și nu fără oarecare temei, că poate se mai întâmplă, rareori, desigur, și nu peste tot, dar poate se mai întâmplă ca la umbra indiferenței, a necunoașterii problemei, a lipsei de control din partea unui director de teatru, cite un organizator „descurgător“, găinăria sadea, să-și bată joc de munca deloc confortabilă a întregului colectiv, practicînd „metoda“: un spectator pe două bilete, cu rezultatul: sala toată vindută, sala plină pe jumătate.

V. Munteanu